

>> Roser Oliveras. (Foto: CLAUDI VALENTÍ)

>> 1989, oli sobre tela. (Foto: ROSER OLIVERAS)

Ha estat un feliç i esperat retrobament en un dia descolorit d'hivern a casa seva, a tocar de la plaça de la Independència de Girona, on ara comença a reordenar el trasllat del taller de la plaça de l'Oli que havia usat fins fa relativament poc, un taller que va ser una petita illa de llibertat en moments d'eufòria vital i creativa, en què Roser Oliveras (Girona, 1952) oferiria una talaia sobre la vida cultural gironina despresada de convencionalismes i cambres estanques, sovint vestida amb una granota blau fosc de treball, com les milicianes que en altres temps defensaven la República.

Possiblement és un error, però voldria demanar a qui llegeixi aquest article que l'acompanyi d'una banda sonora concreta, una música amb algunes dècades a les espatlles, però que manté tota la vigència conceptual. Són les cançons inapellables de Cole Porter, uns retalls de vida i de conflicte que amb un parell de minuts evocuen una època, però amb els mateixos dilemes personals de sempre. Perdoneu la gosadia, però faré com si Cole Porter fos un Shakespeare de les cançons. Que quedi clar que és la meua apreciació, però sé que Roser Oliveras hi està d'acord i també el seu home, l'estimat metge gironí Joaquim Franquesa.

Ens concentrem en tu,

Roser Oliveras¹

Text > SEBASTIÀ GODAY CUIXART

«I get no kick from champagne.
Mere alcohol doesn't thrill me at all.
So tell me why should it be true
that I get a kick out of you.»

COLE PORTER, «I Get a Kick out of You»²

No és fàcil escriure amb serenitat arbitrària sobre l'artista i la seva obra, perquè ha estat durant molts anys una protagonista a l'ombra en la meua vida laboral gironina. He traginat quadres seus amunt i avall per tot Catalunya; he respirat el seu flogist artístic inherent i, més tard, vàrem treballar en una exposició a la Casa de Cultura

>> Cares roges, 2004-2005, ceràmica, 41,5 cm de diàmetre. (Foto: FONTS D'ART DE L'AJUNTAMENT DE GIRONA)

de Girona, juntament amb Quim Serano i Antoni Selvaggi, amb qui varen crear el Group Public Projects, que es dedica a l'art conceptual, al qual, precisament, varen anomenar *flogist*. I vàrem ser comensals del malaguanyat restaurant La Penyora en llarguíssimes sobretaulas en què l'art, les rialles, els cigrons i també una certa xafarderia gironina s'obrien a l'intent, conquerit, de desagrisar o desennegir la ciutat. Roser n'era una mèdiom: atractiva i provocadora, vital i corprenedora, amb la seva pintura profunda en els colors

seduïa i enlluernava, fos dibuixant en un simple paper o pintant un dels seus quadres de gran format.

Vista en conjunt, a l'obra de Roser Oliveras l'home i la dona són els protagonistes sistemàtics, potser entre unes tramoies o uns paisatges agradables, però, sense excepció, l'ésser humà hi apareix en totes les seves circumstàncies, juveneses, sexualitats o aparences. Ens atreu com si ens provoqués per trobar-li intencions amagades, fets recents encara calents o seduccions transitòries no gaire apuntalades, potser en una festa privada, en un paisatge a la riba d'un riu o sota un taronger esponerós. La vida es fa vida, el desig no sap per on ha d'esclatar i n'augmenta els senyals cap a qui contempla l'obra.

Observem, per exemple, la peça *Pic-nic*, propietat de la Diputació de Girona, de 1985, en què tres personatges vestits amb una sofisticació evident celebren, enriolats, què? L'alegria de viure, un berenar, una conquesta sexual, un jardí, un decorat, un maquillatge, un retrobament llargament esperat? Crec que és en aquest moment, quan el públic s'enfronta a aquesta visió tan lúcida i paral·lelament tan oberta, que els mecanismes de la dicció conceptual de Roser Oliveras s'accentuen i provoquen tota mena d'històries, d'indicis narratius que fan del quadre de gran format un bon tauler;

aquí potser caldria un bon saxofonista de jazz lliurant-se a l'«Ev'ry Time We Say Goodbye» de Porter.³ És clar que hi fa, i molt, la soltesa de la pinzellada, les proporcions humanes, els verds botànics de fons, la tebior estiuenca, les feromones i sempre l'esperit invisible, però cert, infós per la Roser.

Hi ha hagut un altre moment àlgid en la vida creativa d'Oliveras: a la primavera de l'any 2005 va exposar a les sales de l'Ajuntament de Girona, a la Rambla, la col·lecció «Punts suspensius», en la qual barrejava quadres de gran format amb seductores imatges del món del brau, masclismes i glamurs antropològics no gens oblidats, dones fatals de professió incerta, draps vermells penjant a la muleta, contundents i delicats clavells o, igualment, dibuixos i esbossos també de formats gairebé impossibles. Paral·lelament, l'artista s'endinsava en una proposta feta en el taller i el forn de Provi Calsals, on va experimentar amb el fang i la ceràmica, i va enforar i treure matèria de les terres, dels retalls de fang, de plats recompostos després d'haver-se trencat, tot en un exercici de pintura captadora de moments previs o subsegüents a un moment màgic significatiu, de seducció, de bellesa, potser de record. El fang cuit li va fer deixar enrere els decorats sofisticats i concentrar-se en el rostre, els rostres, sense additius ni barroquismes. La

>> Èxit clamorós, 1991, 197,5 x 92 cm.
(Foto: FONS D'ART DE L'AJUNTAMENT DE GIRONA)

>> Cambra (Cubiculum), 2003-2005, oli sobre tela, 195 x 260 cm.
(Foto: FONS D'ART DE L'AJUNTAMENT DE GIRONA)

>> Pic-nic, 1985, oli sobre tela, 162 x 130 cm.
(Foto: FONS D'ART DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA)

>> Cartell de LiberPress 2019, tintes sobre pa d'or.
(Foto: ROSER OLIVERAS)

>> Sense títol, 2004-2005, porcellana ceràmica. (Foto: ROSER OLIVERAS)

terra cuita, sencera o trencada, acollia rostres, suggestions, desitjos amb més pes i amb alleugeriment del joiell. La pinzellada, l'atmosfera i la matèria n'eren les protagonistes.

Una altra peça, *Cambra (Cubiculum)*, del període 2000-2005, ens proposa un *horror vacui* gegantí, un conglomerat de gairebé tots els seus fantasmes; de les seves llums, llunes i il·luminacions; dels seus decorats d'interior, toreres i cafès; els vius i els morts; les esperances i els trencaments. Un garbuix del qual surt vencedora l'artista, i en el qual els colors deixen de ser rutilants i frescos i adquireixen rastres de comiat, de digestió. Un *totum revolutum* sincer i descarcat, potser un testament privat per als qui en coneixem l'obra prèvia, un díptic gegant, al qual potser escauria «Miss Otis Regrets».⁴

Possiblement en aquest quadre vital creix al voltant de la mort, del final, i ens desconstrueix tota la seva trajectòria fins aquell moment per enquirir-hi la vida i molts dels seus pas-savolants —com en una cabina dels Germans Marx— o, si més no, dels seus desitjos i símbols.

4.

5.

I, sí, amb Roser Oliveras i el doctor Franquesa anem a dinar per exercitar records conjunts i per riure, per riure per les butxaques, de les seqüències dels films del magistral Berlanga, de facècies personals i dels nostres problemes de mobilitat, de l'edat, dels entrebancs que la vida real ens proposa cada dia, dels problemes que la parella ha sofert darrerament, de les decrepitats que ens aclaparen, del seu trasllat a viure en un hotel veí —on dinem— que sembla casa seva. Parlem del seu fill i dels meus, i dels amics comuns: Emili Auguet, Quim Serrano, l'arquebisbat Carles Vivó, Pep Camps, i evocuem la Consoli en Lluís de La Penyora i la seva abnegada protecció dels artistes maleïts en el Festival d'Art Independent Pepe Sales. I no puc estar-me de comentar un parell de quadres que he vist a casa seva de mossèn Gelabert, que coincidim a destacar com un dels grans paisatgistes de la pintura catalana, o també un petit i desitjable nu d'Orihuel, l'artista misteriós que va passar per Girona i se'n va diluir a l'Argentina; o dels petits objectes artístics fets per Paco Torres Monsó, i evocuem els seus anys a l'Escola de Belles Arts d'Olot i a Barcelona, i com a professora a Can Fita. I parlem de la quantitat de cartells que ha produït per a la vida i la societat gironina: els dels premis LiberPress, per a la Boo-

merang, la Festa del Pedal o el Temps de Flors, entre d'altres. Roser Oliveras porta Girona a la sang, i s'endinsa en aquesta nit del temps de mascaretes i incerteses, de flogists desmaiats.⁵

Per saber-ne més

<https://eudaldcamps.com/2011/04/11/roser-oliveras-la-festa-de-la-pintura>
Instagram: @roseroliverasoliver

>> Subiendo a los cielos, 2004, oli sobre tela, 293 x 195 cm. (Foto: ROSER OLIVERAS)

